

do van ranst de engel
Yannick

Van Ranst, Do
De engel Yannick

© 2013, Do Van Ranst en Davidsfonds Uitgeverij nv
Blijde Inkomststraat 79, 3000 Leuven
www.davidsfonds.be
www.twitter.com/davidsfonds
www.facebook.com/davidsfondsuitgeverij

Vormgeving cover: Davidsfonds Uitgeverij
Vormgeving binnenwerk: Peer De Maeyer
D/2013/2952/07
ISBN 978 90 5908 470 4
NUR: 284
Trefwoorden: moeilijke ouderrelatie, verliefdheid, sport

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek
een werkbeurs van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

De man zat aan de rand van het zwembad.

Het kind stond naast hem, met gebogen knieën, zwembroek aan, bandjes om de armen en een knijper op de neus.

‘Spring dan’, zei de man.

Het kind kwam niet in beweging, staarde met half dichtgeknepen ogen naar het water.

‘Toe dan’, zei de man. ‘Zwem!’

Maar de jongen ging zitten, met opgetrokken knieën en met zijn armen als een deksel over zijn hoofd.

‘Waarom niet?’ vroeg de man. Hij klonk teleurgesteld. Nog nooit was het kereltje tot aan de rand van het bad geraakt.

‘Hoofdpijn’, zei de jongen. Hij duwde tussen zijn ogen, vlak boven zijn neus. ‘Een steen’, zei hij. ‘Hier zit een steen.’

‘En die steen zal jou aan het zinken brengen?’

De jongen knikte, opgelucht dat de man het begreep.

De man glimlachte. ‘Of komt het door die vis?’

‘Haai!’ zei de jongen. Hij sloeg weer zijn armen over zijn hoofd.

‘Oké, komt het door de haai?’ verbeterde de man zijn vraag.

De jongen knikte.

‘Jaws bestaat niet echt’, verzekerde de man het kind.

‘Wel!’ riep hij. ‘Wel! Ik heb het gezien.’

‘Op de tv’, zuchtte de man. ‘Op de tv is niks echt.’

Het kind sloot zijn ogen.

‘En vissen zwemmen in zee, niet in het zwembad.’

‘Wel!’ riep de jongen. Hij wees naar het water dat rimpelde.

‘Dat komt door die jongens daar’, zei de man. Hij wees naar enkele spelende kinderen in de verste hoek van het zwembad.

Maar de jongen keek niet.

‘Zij zijn niet bang’, fluisterde de man tegen de wang van het kind.

‘Ik ook niet!’ riep de jongen. Hij trok zijn tenen in.

‘Zullen we het nog een keer proberen?’ vroeg de man, een hele tijd later, toen de jongen tegen zijn schouder aan lag.

De jongen schudde zijn hoofd en duwde tussen zijn ogen.

‘Hoofdpijn?’

'Een steen', zei het kind.

De man ging staan en nam de jongen aan zijn hand mee.

'Ooit lukt het', zei hij. 'Je zal het zien.'

De jongen trok zijn hand weer los, liet zich zakken op de kille tegels en schudde heftig van nee. Hij trok zijn knieën tot tegen zijn borst en verschool zich onder het deksel. 'Ik haat zwemmen', gromde hij.

Maar dat was lang, lang geleden.

Ik ren.

Ik ren voor mijn vader. Nee, ik ren niet voor hem, ik ren van hem weg. Ik haat hem namelijk!

Eerst even zeggen dat hij dus nog leeft. Dat vertel ik gewoon, want het hele verhaal lijkt af te stevenen op zijn dood, maar dat is dus niet zo. Ik zeg het alvast omdat het best lullig is om heel het verhaal door te denken dat hij sterft, maar dat het dan uiteindelijk niet gebeurt. Dat is trouwens typisch. Vaders gaan niet dood. Ik bedoel, jawel, vaders gaan wel dood, maar alleen als ze leuk zijn of interessant. Zoals de vader van Baptist. Baptist zit bij mij op school. Ik ken hem niet zo goed, maar ik weet wel dat hij een gave pa had, want hij was een poosje redder in het zwembad, en hij ging dood. Hij stond op het balkon van een hotelkamer in Zuid-Frankrijk en hing met zijn koffie en sigaret te ver over de rand. Hij viel en brak zijn nek. Lekker makkelijk. Lekker snel. Het zal wel compleet geschift klinken, want wie heeft er nou iets aan snel sterven, tenzij je zelfmoord wil plegen dan. Het is niet iets wat je iemand toewenst of zo, en al helemaal niet iemand die je graag hebt of van wie je houdt. Maar als het dan toch moet gebeuren, is het beter snel en in Zuid-Frankrijk dan na een lange, slepende ziekte, zoals kanker of zo. Maar zoiets heb je dus niet met een pa als de mijne, een malloot. Een schurk! En van hem ren ik dus weg. En ik kan rennen. Volgens Yannick kan ik misschien nog sneller rennen dan ik zwem en ik zwem abnormaal hard. Ook al volgens Yannick ben ik bijna klaar voor een olympische medaille. En Yannick kan het weten, want hij is Yannick Agnel, olympisch kampioen vrije slag. Hij won twee keer goud en één keer zilver op de Spelen in Londen.

Ik ren. Nu, ik ren wel vaker. Ik ren de hele dag door. Mijn moeder zegt dat ik de dingen ook een keer rustig aan kan doen, dat

ik mezelf nog een keer voorbijloop. Maar wat weet zij? Ze beseft niet eens dat ik de hele tijd tussen haar en mijn vader aan het hollen ben.

Het gaat zo: als ik bij mijn moeder ben, heeft mijn vader me nodig. Ben ik bij hem, dan heeft mijn moeder me weer nodig. En het is niet zo dat ik me gewoon maar even van de woonkamer naar de keuken moet verplaatsen of van de zolder naar de kelder, nee, mijn vader woont aan de zuidkant van de stad, in een caravan bij Avenue De Choisy en mijn moeder aan de noordkant in een gelijkvloerse flat bij Pigalle. Mijn ouders zijn uit elkaar, maar dat begreep je natuurlijk al.

Mijn vader is het ergste. Hij heeft me gewoon *altijd* nodig. Correctie: het is niet zozeer *mij* dat hij nodig heeft, maar aandacht. Mijn vader is compleet verslaafd aan aandacht. En alleen ik kan daarvoor zorgen, omdat hij dat van andere mensen al lang niet meer krijgt. Mijn vader is namelijk onhebbelijk. En het is niet omdat hij in een caravan woont, dat ik dat vind. Ik heb niks tegen caravans.

Het was al zo toen hij in zijn chique penthouse in het hartje van de stad woonde. Hij woonde prachtig en stak zich in mooie pakken en kraakwitte hemden, maar het haalde allemaal niks uit. Hij stootte mensen af. Nu ja, dat beweert mijn moeder. Zelf was ik toen nog te klein om zoiets te vinden of te zien. Ik herinner me wel nog hoe mooi zijn dakappartement was. Niet echt de binnenkant ervan, maar het uitzicht. Je kon de hele stad zien, want de vier muren bestonden voornamelijk uit glas. Soms stond ik minutenlang, soms zelfs een compleet uur onafgebroken door de metershoge ramen te kijken. Met één oog dicht boog ik met een vinger de top van de Eiffeltoren om of ik legde met één hand een stukje van de Seine droog of verborg de helft van Tour Montparnasse. Alsof ik in dat hoge penthouse van mijn vader de stad naar mijn hand kon zetten, als een koning die heerst over een land.

Mijn moeder heeft me veel minder nodig. Als zij me roept, is het gewoon omdat ik ook wel een keertje moet terugkomen. Het is namelijk niet toegestaan dat ik de hele tijd bij mijn vader ben. Dat is zo afgesproken met de notaris of de advocaat, of wie dan ook, toen mijn ouders uit elkaar gingen. Een kind moet je netjes in tweeën verdelen, maar dat begrijpt mijn pa niet. Hij eist mij altijd en helemaal voor zich alleen op. Soms vraagt hij zich af waarom ik niet voorgoed bij hem intrek. Het zal nooit bij hem opkomen dat het misschien wel door die caravan komt waarin hij woont. Niet dat ik een snob ben die alleen maar in mooie, grote huizen of in een penthouse met metershoge ramen wil wonen, maar de caravan van mijn vader is drie bij vier en mijn vader alleen al is bijna twee bij anderhalf. Dan woon ik liever bij mijn moeder in een gelijkvloerse flat van zes bij negen met een tuin. Oké, het is een stadstuintje, van zes bij drie, maar ik zit er graag.

Telkens als ik bij mijn vader ben en mijn moeder me terugroept, voelt het eigenlijk een beetje aan alsof ze me redt. Zoals Yannick Agnel me heeft gered.

De eerste keer dat ik rende, écht rende voor mijn vader, was de dag dat ik Yannick ontmoette, de dag dat hij mij redde. Yannick Agnel.

Soms verwissel ik de twee letters in zijn achternaam van plaats: Agnel - Angel, snap je? Yannick *Angel*. Maar daar kan hij niet goed tegen. Maar voor mij is hij werkelijk een engel.

Ineens was hij er.

Hij zat op de rand van het zwembad in zijn zwembroek, met een gouden badmuts op en een gave zwembril op zijn neus. Om zijn nek hing een meterslange badhanddoek met het logo van de laatste Spelen in Londen. Ik zag hem, hapte water en zonk naar

de bodem. Hij sprong in het water en trok mij naar de kant. Ik schaamde me! Ik zwem onwijs goed, dat zei ik al. Ik ben de beste zwemmer van de school en ik zonk naar de bodem, net nu Yannick Agnel er was. Dat zal je altijd zien.

‘Je zwemt goed’, zei hij, toen ik aan de kant water zat op te hoesten.

Eerst dacht ik dat hij met me spotte.

‘Ben je echt Yannick Agnel?’ vroeg ik.

Hij lachte eerst en dan knikte hij, waarbij hij een keer vluchtig in het rond keek. Hij wou niet dat mensen hem herkenden, denk ik.

‘Heb je een coach?’ vroeg hij.

‘Een coach?’

‘Iemand die je helpt om nog beter te worden.’

‘Mijn moeder komt weleens kijken’, zei ik. ‘Dan roept ze altijd van alles, maar ik begrijp er meestal niets van.’

Hij lachte weer.

Ik kreeg een hekel aan dat lachje, hij mocht nog zo Yannick Agnel zijn en mij gered hebben.

‘Jij moet een goede coach hebben’, zei hij.

Ik loerde een keer naar zijn gezicht, om te controleren of er nergens spot te bespeuren viel, maar hij keek ernstig. Ik knikte. ‘Een coach’, zei ik.

Eindelijk zag iemand dat ik goed was. Zelf wist ik het al lang, maar je kan dat natuurlijk niet de hele tijd staan roepen van jezelf, want dan vinden mensen je al snel arrogant. Maar eerlijk is eerlijk: ik begon me wel stilaan af te vragen *wanneer* iemand het ging zien en vooral wanneer iemand iets met mijn talent zou gaan doen. Voor sport op topniveau heb je mensen om je heen nodig en dan bedoel ik niet gewoon je moeder die af en toe zegt: wat ben je goed, goed dat jij kan zwemmen. We eten straks blinde vinken met wortelpuree, goed?’ Of een vader die zegt: ‘Wat ben jij goed, goed dat jij bent. Haast net zo goed als ik vroeger in mijn vak was, maar dat weet natuurlijk geen mens meer, omdat ik een

maatje meer heb dan vroeger.’ (En dan volgt er nog een ellenlange woordenstroom, maar die bespaar ik je liever.)

Mijn vaders vak was acteren. Hij was best beroemd, lang, lang geleden. Maar daar kom ik later nog op terug. En hij heeft een maatje meer. Moddervet is hij. Hij weegt honderdzesig kilo. Hij is zo vet dat hij bijna de hele tijd in een rolstoel zit, anders knakken zijn benen.

Ik haat die rolstoel. Niet dat ik iets tegen gehandicapten heb, hoor. Alleen, als er mongolen in het zwembad zitten, zal ik altijd even wachten voor ik er zelf in spring. Dat heb ik gewoon.

Mijn vader heeft dat ding helemaal niet nodig. Zijn benen kunnen niet knakken, want hij zit, hangt of ligt de hele dag door. Die rolstoel heeft hij om aandacht te trekken, maar dat kon je vast zelf al bedenken.

Soms zeg ik het hem: ‘Pa, dump die stoel!’

‘Ik kan niet zonder!’ roept hij dan.

‘Het is gênant!’

Het is echt zo. Je moet het je voorstellen: mijn vader zit de hele dag door in die stoel voor zijn caravan tussen troep. Oude wasmachines, ijskasten, televisietoestellen. Het zijn niet zijn spullen, maar afdankertjes van mensen uit de stad die denken dat die caravan schroot is. Je kan het ze niet kwalijk nemen dat ze dat denken, maar wél dat ze hun rommel zomaar langs de rand van de stad dumpen. Tussen al die rommel zit mijn vader in die stoel kastanjes op een verroeste barbecue te roosteren, als het weer een beetje goed is. Of hij voert brood aan de duiven en nipt van sterkedrank. Al beweert hij een miljoen keer dat dat niet zo is.

Als de zon ondergaat, hijst mijn vader zich uit zijn stoel. Dat moet je zien! Hij rolt eerst de stoel naar de deur van zijn caravan en trekt zich dan aan de stijlen rechtop, waarbij hij die hele caravan haast over zich heen krijgt. Als hij eenmaal staat, vist hij de naad van zijn pluizige joggingbroek van tussen zijn billen uit en wandelt naar binnen. Dan zit zijn dag erop. Dan gaat hij pitten.

De volgende ochtend loopt hij als een zonnetje naar buiten, plast tussen de struiken en ploft zich voor de rest van de dag weer neer in zijn rolstoel om kastanjes te roosteren, duiven te voeren en te nippen van een fles in een bruine, papieren zak. Hij lijkt zo uit een film geplukt. Ik bedoel: die rolstoel, die joggingbroek, de drank in de zak. En hij is een acteur, ook al herkent niemand hem nog. Maar goed, daar kom ik dus later op terug.

‘Je schaamt je over je vader!’

‘Ik schaam me over die stoel!’

‘Ik kan niet zonder!’

Hij kan dus wél zonder. Maar hij wil het niet. Die stoel is een rekwisiet uit de voorstelling die hij speelt. Mijn vader is de hele dag door de acteur in het zielige stuk, zeg maar. En daar ren ik nu van weg. Ik heb de vertoning al een miljoen keer gezien, van op de allereerste rij.